

Τι είναι οι Κατεχόμενοι Δήμοι (Ζήνα Λυσάνδρου-Παναγίδα, Φιλόλογος, Δήμαρχος Λευκονοίκου)

[/ Πεμπτούσια](#)

Κάποιοι πιστεύουν ότι οι Κατεχόμενοι Δήμοι είναι ανενεργοί. Προσωπικά, τους διαψεύδω καθημερινά. Έχουμε τόσα πολλά να κάνουμε, και πρέπει να προλάβουμε τον χρόνο. Οι άνθρωποι που έζησαν και μόχθησαν και έγραψαν την ιστορία του τόπου μας φεύγουν. Εμείς πρέπει να καταγράψουμε την ιστορία του καθενός, τις θύμησές του, ό,τι κουβαλά στην ψυχή του. Χάθηκαν πολλά χρόνια. Γενιές ολόκληρες πήραν μαζί τους στον άλλο κόσμο θησαυρούς αμύθητους, ψυχικούς και πνευματικούς. Δυστυχώς, υπήρχε ο αγώνας για την επιβίωση τα πρώτα χρόνια.

Όμως, «οι καιροί ου μενετοί». Δεν σηκώνει άλλη αναβλητικότητα. Και αυτό δεν είναι τόσο εύκολο. Άμα θέλεις, όμως, πάντα υπάρχει και ο τρόπος. Τι κι αν είναι οι άνθρωποι σκορπισμένοι; Οι αποστάσεις στην Κύπρο είναι αμελητέες για όποιον θέλει πραγματικά να διασώσει τον πολιτισμό του τόπου του. Θέλει να διαθέσει χρόνο και να έχεις πολύ μεράκι. Πάθος. Έρωτα. Άρα, οι δυσκολίες, με καλή θέληση και συνεργασία με καλούς φίλους και φίλες, αίρονται, μπροστά στο Μεγάλο Χρέος, στο Όραμα.

Προσωπικά, είμαι πολύ ευλογημένη και ευχαριστώ τον Θεό, γιατί όπου πάω οι συνδημότισσές μου και οι συνδημότες μου με υποδέχονται με τόση αγάπη και φροντίδα, που χαίρομαι πραγματικά τις ώρες που περνώ στα σπίτια τους, καταγράφοντας όσα έχουν να μου πουν. Είναι όλοι μια ανοικτή αγκαλιά, ένας ήλιος που φωτίζει τη ζωή μου και με κάνει πολύ ευτυχισμένη. Πέρσι γυρίσαμε όλη την Κύπρο για να ετοιμάσουμε δύο ντοκιμαντέρ, ένα μεγάλο και ένα μικρό με αγγλικούς υποτίτλους, φέτος καταγράφουμε τα κειμήλια που φέραμε μαζί μας ή που κάποιες κοπέλες, που παντρεύτηκαν πριν από το 1974 στη Λευκωσία, διέσωσαν ως προίκα από τη μάνα και τη γιαγιά τους. Υπέροχα συναισθήματα. Μαγεία. Νιώθω έκσταση και μεγάλη συγκίνηση σαν βλέπω τις προίκες του Λευκονοίκου, όσα ύφαναν και κέντησαν μερόνυκτα ολόκληρα οι χρυσοχέρες γυναίκες μας. Μεταξωτά, κουκουλάρικα, ταϊστά, καντζιελλωτά...

Μεταφερόμαστε νοερά σε κείνα τα χρόνια που οι προίκες ξεχειλούσαν από τα ερμάρια και τα σεντούκια, δεν τις χωρούσε ο τόπος. Κι ύστερα οι βάρβαροι τις διαγούμισαν, τις άρπαξαν χωρίς αιδώ. Κι εμείς μείναμε να λαχταρούμε έστω και ένα μεταξωτό υφαντό της βούφας. Να τα βλέπουμε στα όνειρά μας, και να πονάμε.

Επιπλέον, οφείλουμε να είμαστε δίπλα στον κόσμο μας και στις χαρές του και στις λύπες του. Σε κάθε γάμο, σε κάθε κηδεία, στα μνημόσυνα, σε γιορτές. Νιώθουμε ότι μας έχουν πιο πολύ ανάγκη οι μεγαλύτερης ηλικίας άνθρωποι, αλλά και οι εμπερίστατοι, οι δυσπραγούντες.

Η μεγαλύτερη πραγματικά δυσκολία που αντιμετωπίζουμε όλοι οι Δήμαρχοι των Κατεχόμενων Δήμων είναι η προσπάθειά μας να φέρουμε μαζί μας τους νέους μας, να τους κάνουμε να νιώσουν ότι ανήκουν αλλού, όχι εδώ που ζουν τώρα. Αλλού είναι οι ρίζες τους, οι τάφοι των προγόνων τους, η πατρώα γη τους, οι εκκλησιές τους, τα ιερά και τα όσιά τους, αξίες αγέραστες στον χρόνο.

Καταληκτικά, ο δικός μας δρόμος είναι αγώνας δρόμου να συντηρήσουμε την παράδοσή μας, την ιστορία μας, τον πολιτισμό μας. Έχουμε τεράστιο έργο να διεκπεραιώσουμε, αν σεβόμαστε τους προγόνους μας και την κληρονομιά που μας άφησαν. Κυρίως, όμως, έχουμε χρέος να διατηρήσουμε τους δεσμούς μας, να ενσταλάξουμε στις ψυχές των ανθρώπων μας την πίστη και να κρατήσουμε ζωντανή την ελπίδα του γυρισμού στη γη που μας γέννησε.